

Dato:
07.06.2023

Saksbehandler: Karen. B.D.Sannes
/Utdanning

INNSPILL TIL PROFESJONSMELDINGEN FRA VESTRE VIKEN HF

Foretaket er blitt anmodet om å gi innspill til den kommende Profesjonsmeldingen fra Kunnskapsdepartementet (se vedlegg)

Følgende spørsmål er vurdert og besvart.

Spørsmål:

Utfordringer for profesjonsutdanningene (se tekst i bunnen av dokumentet).
Er de samde i at dette er sentrale utfordringer? Kva vil de eventuelt trekkje fram for å supplere eller korrigere dette utfordringsbiletet?

Svar:

Det er en stor utfordring at mange som utdannes velger bort å jobbe innen helsesektoren. Utdanningen gir bred og solid bakgrunn til å velge alternative yrkeskarrierer, noe mange gjør. Mange starter også på utdanningen vel vitende om at de skal bruke den til å jobbe i andre sektorer. Lokal tilhørighet er en fordel med tanke på rekruttering inn i yrkene etter gjennomført utdanning. Samarbeidet mellom arbeidsliv og utdanningsinstitusjonen bør styrkes og bli tettere.

Spørsmål:

Korleis kan universitet og høgskular utvikle utdanningane i tråd med framtidige kompetansebehov og samfunnsendringane vi trekk opp?

Svar:

Inntakskravene bør endres slik at de som starter på utdanningene er de som faktisk vil utøve profesjonen i yrkeslivet. For enkelte studier, som f.eks. bioingeniør, er snittet svært høyt for å komme inn, og mange av de som kommer inn vil heller gå rett videre på master og doktorgrader enn å jobbe i helsevesenet. Det er også behov for master og doktorgrader, men per nå er snittet for å komme inn for høyt så de som faktisk ønsker å stå i profesjonen kommer ikke en gang inn på studiet. Forberede studentene på digitale verktøy før praksis, gjerne via øvingsbaser. Det bør bli en mulighet for fagarbeidere å gå inn i et bachelorløp uten å måtte bruke år på studiespesialisering.

Spørsmål:

Er det utfordringar med å rekruttere personar med førstekompetanse til utdanningane og i tilfelle kvifor?

Svar:

Ja, det er mangel på helsepersonell og det merkes godt ved rekruttering. Det utdannes for få, samt at for mange velger bort profesjonen etter endt utdanning.

Spørsmål:

Kva er barrierane for å få til fleksibel og desentralisert utdanning?

Svar:

Det antas å være kapasitet hos utdanningsinstitusjonene. Økt fleksibel og desentralisert utdanning vil kunne medføre at de som bor langt unna utdanningsinstitusjoner kunne fått utdanning og jobbet ved lokalt sykehus etter endt utdanning. Mange praksissteder ønsker å tilby ekstra praksisplasser til lokale studenter.

Spørsmål:

Kva må til for at fleire unge skal velje profesjonsutdanningar det er stor etterspurnad etter i arbeidslivet?

Svar:

Egne inntakskrav for profesjonsutdanningene som sikrer at de som starter studiet faktisk ønsker å jobbe innen profesjonen.

Spørsmål:

Korleis kan vi mobilisere vaksne som har familie og økonomiske forpliktingar til å ta ei profesjonsutdanning?

Svar:

Med fleksibel og desentralisert utdanning. Gjerne samlingsbasert. Økt bruk av utdanningsstillinger på bachelornivå, samt mer bruk av trainee-stillinger.

Spørsmål:

Er C-krav til opptak til masterutdanning til hinder for å vidareutdanne helsepersonell med erfaring frå arbeidslivet?

Svar:

Ja, det er til hinder for at ansatte med relevant og omfattende erfaring får mulighet til videreutdanne seg hvis de ikke oppfyller C-kravet.

Spørsmål:

Bruger institusjonane høvet til å sikre lokal rekruttering ved bruk av kvotar i opptaket til vidareutdanning i helsefag? Kvifor/kvifor ikkje?

Svar:

Nei, dette har utdanningsinstitusjonene vi samarbeider med ikke gitt åpning for, dessverre.

Spørsmål:

Korleis kan alle partar leggje til rette for at fleire får praksisen dei treng?

Svar:

Storbyskolene bør i økt grad benytte praksisplasser for grunnutdanningen i distriktene / lokale sykehus. Økt bruk av simulering.

Spørsmål:

Lærestadane og arbeidslivet er avgjerande for kvaliteten i praksisopplæringa. Kan regjeringa likevel gjere meir for at alle studentar får praksisopplæring av god kvalitet, både når det gjeld førebuingane til praksis og rettleiing og fagleg oppfølging av praksisen?

Svar:

Ved mer finansiering til helseforetakene kan man også sette av mer ressurser til veiledning. På mange avdelinger på sykehus skal veiledning være en ekstraoppgave som kommer oppå daglig drift. Kunne man øremerket midler til praksisveiledning?

Spørsmål:

Korleis kan utdanningane førebu studentane på eit yrkesliv der dei er forventa å samarbeide med andre profesjonar?

Svar:

Utdanningsinstitusjonene må lære bort mer av hva som forventes i arbeidslivet. Mange synes det er svært tøft å gå fra studier til jobb og er uforberedt på at de ikke får alt servert, men at de må oppsøke informasjon selv. Mange som er ferdig med treårig bioingeniørutdanning velger å gå rett på master fordi de ikke føler seg klare for arbeidslivet. Her kan utdanningsinstitusjonene bidra!

Spørsmål:

Kva kan motivere til å ta imot fleire praksisstudentar og byggje ut samarbeidet om utdanning?

Svar:

For å ta imot flere praksisstudenter så må det gjøres noe med finansiering så man kan sette av mer tid til veiledning, samtidig sette krav til kvaliteten på praksisgjennomføringen. Tettere samarbeid mellom praksisveileder ved utdanningsinstitusjonen og praksisstedet. Opprette flere kombinerte stillinger praksissted/utdanningsinstitusjon vil også gi tettere samarbeid.